

โรคพิษสุนัขบ้า (Rabies)

สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย พบว่า ผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้าลดลงอย่างต่อเนื่อง จากจำนวนสูงสุดในปี พ.ศ. 2523 มีผู้เสียชีวิต 370 ราย จนเหลือน้อยกว่า 10 รายต่อปี โดยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 – 2557 พบว่า มีจำนวนผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า 8, 4, 7 และ 6 ราย ตามลำดับ โดยในปี พ.ศ. 2558 สำนักระบาดวิทยา ได้รับรายงานผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า จากบัตรรายงาน 506 จำนวน 5 ราย ลดลงจากปีที่แล้ว 1 ราย เป็นผู้ป่วยจากจังหวัดศรีสะเกษ 2 ราย ชลบุรี 2 ราย และจันทบุรี 1 ราย (รูปที่ 1)

ผู้เสียชีวิต เป็นเพศชาย 4 ราย อายุ 2 ปี 8 ปี 36 ปี และ 66 ปี เพศหญิง 1 ราย อายุ 39 ปี เป็นสัญชาติไทย 4 ราย และกัมพูชา 1 ราย พบผู้ป่วยเป็นช่วง ๆ ระหว่างปี โดยพบในเดือนกุมภาพันธ์ เมษายน มิถุนายน สิงหาคม และตุลาคม เดือนละ 1 ราย

ผู้เสียชีวิตถูกสุนัขไม่มีเจ้าของกัด 4 ราย และสุนัขมีเจ้าของกัด 1 ราย สัตว์ทั้งหมดไม่ทราบประวัติการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าทั้ง 5 รายนี้ ไม่มีรายใดได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคหลังจากได้รับเชื้อ

สรุป แนวโน้ม และจำนวนผู้ป่วย/ตายด้วยโรคพิษสุนัขบ้าค่อนข้างคงที่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 เป็นต้นมา โดยพบปัญหาที่สำคัญ ได้แก่

1. การละเลยไม่ไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหลังถูกสุนัข แมว หรือสัตว์อื่นกัด หรือถูกกัดเป็นแผลเล็กน้อย เนื่องจากคิดว่าไม่เป็นอะไร จากข้อมูลระบบรายงานผู้สัมผัสโรคพิษสุนัขบ้า (ร.36) พบว่า ในปี พ.ศ. 2558 มีจำนวนผู้สัมผัสโรคทั้งหมด 153,902 ราย มีผู้สัมผัสโรคที่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าไม่ต่อเนื่องและ/หรือไม่ครบชุดจำนวน 17,803 คน ร้อยละ 11.57

2. พื้นที่ที่เกิดโรคมักเป็นพื้นที่ที่เคยพบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้ามาก่อน (รูปที่ 2)

เพื่อที่จะทำให้การกวาดล้างโรคพิษสุนัขบ้าหมดไปจากประเทศไทย บรรลุเป้าหมายได้ภายในปี พ.ศ. 2563 (ค.ศ. 2020) ตามคำเชิญชวนขององค์การอนามัยโลก (WHO) องค์การเฝ้าระวังโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (OIE) และองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) จึงต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานสาธารณสุข ปศุสัตว์ องค์การปกครองท้องถิ่น และกรมวนอุทยานสัตว์ป่าและพันธุ์พืช โดยเฉพาะความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ จึงจะสามารถกำจัดโรคนี้ให้หมดไปจากประเทศไทยตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้

ผู้เรียบเรียง

อรพริพัทธ์ สการะเศรณี

บรรณาธิการวิชาการ

น.สพ. ประวิทย์ ชุมเกษียร

Fig.1 Reported cases of rabies by province, Thailand, 2015

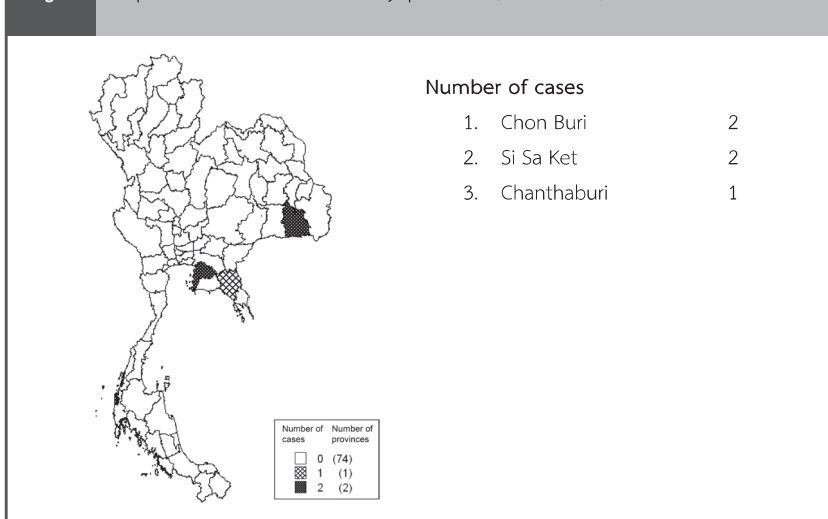

Fig.2 แผนที่การพบโรคพิษสุนัขบ้าในคนและสัตว์ในประเทศไทย เปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ. 2556 - 2558

